

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računsko vrstijo v potitju; za naslove s črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, javne zabvale, osmrtnice itd. se računsko po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je moč.

„Lega Nazionale“.

(Dalje.)

Italijanski krogi tolmačijo sedanjost borbo in gibanje mej Slovani povsem drugače, da bi uverili svet, da se njim krivica godi. Pri teh namenih jim gredo krepko na roko avstrijski Nemci iz razlogov, koje smo prav dobro označili v člankih „Nemška propaganda in Avstro-Ogerska“. Da bi pobijali zahteve Slovanov po narodni jednakopravnosti, povdarjajo v prvi vrsti svojo večjo in starejšo „kulturo“? Argument ta ne velja, kakor nam priča zgodovina vseh vekov in vseh narodov. Zgodovina nam pripoveduje o sijaju Rimljanov in Grkov, koja naroda sta stala na vrhuncu kulture in slave. Kje je danes mogočna rimska država in kje velika slava naroda grškega? Zrušili sta se — po begavi krivdi, je za nas postranska stvar. Zrušili sta se po ónem večnem zakonu, po kojem mogočni narodi ali po lastni sprijenosti ali pa vnanji sili telebnejo z jasnih višin v brezno ničevosti, a se zopet drugi narodi, o kojih se je domnevalo, da jim je usojena večna sužnost, jamejo dvigati ter se z vzbudivšimi se intelektualnimi silami polagoma popnejo na ono odlično mesto, koje je popred zausimal óni drugi propali narod. Tako velela večni zakon in tako velela pravica. Vsi narodi so po božji podobi ustvarjeni, vsi narodi imajo pravico do življenja in razvoja. Ako je kateri-si bođi narod valed raznih razlogov zaostal za drugimi narodi, iz tega še ne sledi, da ne bi smel nikder več prihiti, kar je zamudil. Ako sem bil doslej boren hlapec, s tem še nisem zgubil pravice, da se postavim kedaj na lastne noge. Zahteve narodov ni smeti soditi po kulturi in po preteklosti, ki je bila morda produkt krivice in nasilstva, ampak soditi je treba jedino po določilih večne pravice. Pravica pa mora biti za vse jednaka: za bogate in reveže. In ako velja to v obče, velja še v veliko večji meri gledé narodov, v kojih tiče dične

intelektuelne sile, koji imajo sposobnosti v obilici za nadaljnji razvoj in napredek, koji imajo vsa potrebna svojstva, da postanejo vredni člani v vrsti drugih civilizovanih narodov. Slovani pa so tak narod in kdor ovira napredek tega naroda, ta se pregreši proti pravici in proti človeški civilizaciji. Torej gospóda, ne nadlegujte nas več se svojo „kulturo“! Mi spoštujemo kulturo vsacega naroda, a ne privolimo nikdar, da nam postane Gesslerjev klobuk, pred kojim bi morali prepokorno klanjati tilnik svoj.

Preidimo k drugemu argumentu, a kojim italijanski listi utemeljujejo osnovo društva „Lega Nazionale“, odnosno dokazujejo pogibelj, pretečo italijanskemu življu. To bi bila agresivna slovanska propaganda po vsem Primorskem in Dalmaciji, koji se je posrečilo v marsikaki občini izpodmakniti tla italijanskemu gospodarstvu. Da občina za občino prehaja v vodstvo slovanskih rok, to naj bi bil dokaz, da jim preti pogibelj in da se jim krivica godi. Res je, da so Slovani v Dalmaciji silno in v Istri znano napredovali. Ali, kar so si ti priborili, ta ni ptuja last, ampak vrnilo se jim je le, kar se jim je po krivici kratilo. Hočete priliko? Ako iztrgam tatu iz rok, kar mi je hotel izmakniti, sem-li radi tega zlodejec, sem mu-li učinil krivico, preti-li tatu pogibelj od moje strani! Ne, tatu jaz nisem nevaran, ampak on je bil meni. Gospóda govore o Dalmaciji. V Dalmaciji Slovani niso le kaka stranka, ampak so prvotno prebivalstvo, živeče zdržema po vsej deželi. Italijani pa niti stranka niso, ampak frakcija, ki vegetira po par obbrožnih mestecih. In da se véasih oglase v bornem političnem življenju svojim, zahvaliti se morajo hrvatsko-srbskemu prepiru. Italijani v Dalmaciji žive kot neznamen politički činitelj le od milosti, ali bolje: nespameti Slovanov; brez tega hrvatsko-srbskega prepira so oni — gole ničle. Kaj hočejo torej? Ako koga ne pustim vladati tam, kjer do vladanja nima najmanje pravice, nisem mu storil nikake

krivice, ampak preprečil sem le, da on meni ne učinja krivice. Kakor nam ne pride na misel, da bi širili kakoršno si bođi „propagando“ po odločno italijanskih zemljah, tako zahtevamo, da nas oni puste pri miru na naši zemlji. Iz kratka: ako že govorimo o kaki „slovanski propagandi“ je gotovo, da „propaganda“ ta ni nikomur nevarna, kajti svrha jej je: Slovanom kar jim gre, drugim pa tudi.

Menimo, da smo dovoljno dokazali, da mi Slovani valed značajnih nam svojstev nismo nikomur nevarni, da od naše strani ne preti nikomur pogibelj v narodnem pogledu in ako želimo kake premembe, more imeti le to zmisel, da se odpravi stara krivica in da se ustvarijo odnošaji, odgovarajoči zahtevam pravice, zahtevam istinite potrebe prebivalstva.

Po takem društva „Lega Nazionale“ ni čisto nič treba. In vender so je osnovali. Zato je umestno, da še enkrat premotrimo uprašanje, se-li nas res boje, ali pa je ta strah pred Slovanstvom le navidezen, le pretveza, pod katero se skrivajo drugi nameni? Na ta poslednji del uprašanja moramo odgovoriti z absolutnim da! Res je pa tudi, da se nas nekoliko boje. Ali ne boje se nas morda radi tega, ker smo mi tako strašni, ampak boje se nas, kakor se zločinec boji §§. kazenskega zakonika.

Vest jim očituje, da so nam storili veliko krivice in boje se, da ne bi se mi — ako pridemo do veljave, našemu številu primerne — nad njimi britko maščevali.

Glavni pomen moramo pa vender-le pripisovati poslednjemu delu gori napisanega uprašanja: pod pretvezo samoobrane skritim drugim namenom. Ti „drugi nameni“ se nam iz lahko uoljivih razlogov ne povedo kar naravnost, ali ti nameni so vender-le javna tajnost, nevarna nam Slovincem v narodnem pogledu, v državno-pravnem pogledu pa vsej državi.

Tega ni težko dokazati. S prati se da otipati, da je „Lega Nazionale“ pristna

naslednica bivše „Pro Patrie“, ali prav za prav isto društvo je; kajti tendencija in delujoče osebe ostale so iste, samo ime se je spremenilo. Kaj pa je bila „Pro Patria“, isprevidela je slednjič celo naša vlada, koji ne moremo očitati velike naglice, ako treba na prete stopiti nasprotnikom našim. Da je ta naša, do skrajnosti popustljiva vlada razpustila društvo „Pro Patria“, nam je še dokaz, da je bilo društvo to državnomu interesu zares nevarno, kajti, da je bilo le nam Slovincem nevarno, težko da bi je bili razpustili. Vsaj doseđanja praksa pobija odločno to misel. „Pro Patria“ bila je torej nevarna in „Lega Nazionale“ je nje pristna in verna nastopnica, torej . . . no, zaključek iz teh dveh istin si vsakdo lahko sam napravi.

Iredentizem je torej nevaran nam in državi. Po takem bi bilo povsem naravno da vlada — kdo drugi je v prvi vrsti v to poklican? — vzajemno se Slovani pobija to pošast. V nas še ni uganih nadeja, da pride prej ali slej to spoznanje, ali za sedaj si moramo to misel izbiti iz glave. Preveč je še na poti tistih birokratiških navad, razvad in predsodkov, o kojih smo že gori govorili, da bi moglo prodreti spoznanje, o tem, kaj da apodiktčno zahteva interes države tu doli ob bregovih morja adrijanskega. To spoznanje pride, kakor rečeno, prej ali slej; narodni interes nas Slovanov pa nam ne dovoljuje, da bi roke križem drže čakali na prihod tega srečnega trenutka, ko bodo zmagala načela zdravega egoizma, prepotrebne za ohranitev države naše, ampak pomagati in braniti se moramo — seveda v okviru obstoječih zakonov — sami. O tem pa prihodnjič.

(Konec prih.)

Novi red.

Z odpravo proste luke vpeljal se je v Tratu in njega okolici državni užitninski davek. Osobito je zadeta po tem davku

proti domu. Pod suknjo je nesel skrivaj utihotapljenega zajca, katerega je pa še davi zvrnil. Ko je stopal mimo hiše, nabirala je Ivanka na dvorišču drv in ugleđavši povsod priljubljenega Kodreta povabila ga je v hišo. Ta se pa brani in izgovarja, a Ivanka brž ugane, kaj mu je, in se pošali z njim: „Če kaj nesete, saj lahko pri nas spravimo ali celo spečemo in tudi pojemo. Lovcev ni nocoj nobenega pod našo streho. Le nekoliko se boste ogreli.“ V tem pride na vrata Srebot sam in spravi Kodreta na ognjišče. Zajca so spravili v čumnato, a ni minila jedna ura, ko se je že duh po divjačini razširil v hiši. Pogovor se je vrtil seveda najprej o vremenu, potem o navadnih dnevnih novostih, potem o slabih časih, potem je začel Kodre hvaliti hišnega gospodarja bogastvo, Črnetovega Janeza in seveda tudi njegovo mlado nevesto. Slednjič zastavi gospodar z dobrovoljnim nasmehom:

„Kodre, kako si pa vender letos tako zvito snubil? kaj tacega pač še ni bilo.“ Godec je bil v zadregi, pa ne kaj bi rekel, marveč zato, ker se je bilo malo prej zavalilo v skledi predenj najlepše zajče bedro, in Kodre si je nagnetel polna

PODLISTEK.

Kako si je Kodre pomagal.

Slika; napisal Ivo Trošt.

II.

(Konec.)

Kmalu popoldne, še pred „naukom“, bil je že Kodre pri Tréku. Dolgo dolgo sta se pogovarjala. Ko je odhajal Šimon v cerkev, sedela sta na ognjišči, govorila jako važno in če je bilo treba, pritrjevala sta to tudi z rokami vsak po svojem kolenu. Ko je prišel iz cerkve dobil je še oba na prejšnjih prostorih, le s to premembo, da sta zdaj véasih tudi na vse grlo zakričala. Videti je bilo, da se ima nekaj ne vjema. Šimon je dolgo časa poslušal na lini nad hlevom, da bi zvedel tisti „nekaj“. Šel bi bil bliže, a to se mu je zdelo nespodobno, in oče mu je prej celo namignil, naj ostane zunaj. Slednjič vender srečno vjame besedo „Tomaževa“ in pa da Kodre večkrat ponavlja:

„Oče Trček! Velika dota je sirota. Meni verjemite; sirota je velika dota.“ Kakor da bi se mu velik kamen odvalil

od srca, ko mu je šinila v glavo misel, da bi ga Tomaževa vender ne odbila. Odkar so ga pri Srebotovih tako nelepo odpravili, ni si upal Šimon nobenemu dekletu pogledati v lice. O da bi me le Manica hotela, potem me ne bode več sram, misli si Šimon. Srebotovi potem lahko rečem: če nisi ti, pa druge tri.

Še tisti večer so se mu želje izpolnile. Stara dva na ognjišču sta se nekoliko pomirila in potem kmalu je Kodre poklical Šimona v hišo. Razodeneta mu sklep in srečni Šimon bi bil kar poskočil same radosti. Vender se je vzdržal, a toliko ni mogel svojega veselja prikriti, da bi ne bil nekoliko zavriskal. Takoj sta se odpravila snubit, pa brez Črnetovega seveda. Manica je snuboka nekoliko trdo prijela, zakaj so šli oni dan mimo hiše, ne da bi se bili oglašili. To vender ni bilo lepo. Soseđ sosedu mora pozdraviti, če gre mimo hiše.

Slednjič se je pa ta nevihta polegla, ko je začela celo mati Manico tolažiti, da se je oni dan možem mudilo naprej. Prav huda ni bila pa nobena. Pozneje so tudi pri Tomaževih nekaj pili in jedli, in Kodretu ni bilo nocoj prav nič žal za ostanke.

Najedel se je bil do sita in večerjaga ne skrbi več. Ko so odhajali, segla je Manica vsem v roko, tudi — Šimonu, ki jo je prijel z obema in veselo stianil. Obema so zaigrale solze v očeh.

Stari Trček se je še nekaj dni vznemirjal, da bo premalo imela, naposled se je pa vender utešil, spoznavši da drugače ni bilo mogoče.

Drugo nedeljo so se pa ženske še bolj čudile, da se je Trčkov vender še zmislil. Srebotovo Marijeko je to celo jezilo, da bode tudi Šimon kot ona, ki ga ni marala, poročen pred sv. Katarino.

Mrak je legel na mrzlo zemljo. Na zahodu je še rdeč pas naznanjal slovo odhajajočega solca. Mrzel zimski večer je bil pred Božičem, vender brez snega. Prebivalci, raztrešeni ob cesti čez Hrušico, so bili te božje odmeke zelo veseli. Navadno jim je snežena gaz spremljevalka že meseca listopada. Potem so ločeni v prisilno zasebno življenje, dokler jim gorko pomladno deževje ne oglasi sv. Jurija po hribih in dolinah.

Bil je torej mrzel zimski večer, ko je stopal naš Kodre mimo Srebotove hiše

spodnja okolica, katera se je združila z mesto v jedno užitninsko obsežje. V skladu s § 57 izvršitvene naredbe k zakonu ob uvedanju državnega užitninskega davka obvezani so vsi kmetovalci, ki imajo svoje vinograde v obsežju užitninske črte, naznaniti je vodstvu glavne carinारे (dogane) v Trstu ter v naznanilu povedati, v katero katastralno parcelo spada njih vinograd. Naznanilo more se vršiti pisмено ali ustmeno, ker zadnje sprejme se v zapisnik. Postava določuje čas teh naznanil vsako leto do 15. julija; letos se je pa ta obrok izvenredno podaljšal do 15. avgusta in, kdor svojih vinogradov še ni naznanil, lahko to stori tudi do konca tega meseca. Na podlagi tega naznanila pride na lice mesta posebna komisija, koja pregleda in presodi obetajoči se pridelek na vinu, pregleda klet, v kateri se bode vino naredilo in posodo, v koji se bode hranilo in po biratvi pride zopet ter izmeri pridelek. Da se pa trterejci teh strogejših kontrol znebijo dovoljuje isto izvršitvena naredba k zakonu od 23. junija t. l., da kmetovalci, ki imajo svoje vinograde v zaprtem mestu, sklenske z carinsko oblastjo posebno pogodbo. Da se ta more storiti, treba je vinorejcem istotako naznaniti, da imajo svoje vinograde v obsežju užitninske črte, kje se isti nahajajo, parcelno številko, poleg tega pa tudi površino (rasežje) vinogradov in približno, kolikoga pridelka se letos nadejajo. To naznanilo more se uložiti pisмено tudi do omenjenega obroka; kdor bi se rad pogodil, a tega ni še storil, naj se podviza, da isto učini čim prej, kajti sicer zapade pod prvo kontrolo. Kolikor se nam vidi, sprejemajo se tudi te prošnje in izjave v zapisnik, kojega mora dotičnik lastnoročno podpisati. Na podlagi enake izjave in naznanila ima carinska oblast pravico prepričati se, da visu v resničnosti podanih podatkov in na to odmeri dotični stranki pristujoči davek in občinsko doklado. V ta namen izroči se mu poseben plačilni nalog, čigar svoto mu je potem plačati v štirih enakih mesečnih obrokih namreč: 1. novembra, 1. decembra, 1. januarja in 1. februarja. Ker se nekateri kmetje v okolici še vedno preveč bojé in po nepotrebnem vznemirjajo meneči, da je davek grozovito narasel, povemo jim, da za pogojeno kvantiteto vina morajo plačati 3 for. državnega užitninskega davka in 4 for. občinske doklade, torej vkupe 7 for. na hektoliter. Na to store z vinom kar sami hočejo ter ga lahko prodajajo v mesto v množinah najmanj po 28 litrov, ne da bi jim bilo treba plačati druge priloge. Ako pa vino nastavijo, ter ga razprodajajo na drobno plačajo še 15% cene, po kateri vino točijo, katerim 15% se pa

usta, da ne bi mogel reči niti: bob. Slednjič se vender tudi v njegovih ustih razvedr in Kodre uprašá: Ali bi radi slišali? — „Radi, radi“, hiti vsa družina in godec začne: „Uzrok temu je zapravo Črne sam. Že o sv. Mihelu sem mu imel plačati najemnino, ker včasih spim tam doli v tisti njegovi bajti. Seveda časi so slabi, zaslužka ni nikjer in kazalo ni prav nič, da bi se kje kdo ženil ali katera možila, kakor veste, tedaj so moji največji zaslužki. Treba je bilo torej ukreniti na kako stran. Snubitev pa ni bila prav nič čudna. Vaša ni marala za Trčkovega, marveč za tega, ki ga je dobila. Jaz ne morem pomagati. Meni je bilo pač le za to, da kaj zaslužim, ženi se že Peter ali Pavel. Ko sem videl, da je Trčkov žalosten, mislil sem: tudi temu jo bo treba dobiti; kaj bo revež samoval, če se je že namenil ženiti. Česar kdo želi, to je njegovo zdravje. In dobili smo jo tudi njemu. Prav nič ne morem pomagati, če smo imeli dve ženitvi mesto jedne, hi, hi. Začeti pa treba pri dekletih, ne pa pri očetih, hi, hi. Ivanka, tudi tebi ga bomo dobili.“

Glasno se je smejala družina. Kodre pa pobere zadnje mrve iz skledе in se odpravi domov.

pri tej priliki odbijejo oni 4 for. katere so že vplačali občini pri sklenitvi pogodbe. Ako torej točijo vino po 48 liter plačati jim je še 3 for. 20 kr. pri hektolitr. Vkupe plačajo torej 10 for. 20 kr., prej so pa morali plačevati do 13 for. za hektoliter. —

Po tem takem se je davek, čeprav neznatno, vendar za par krajcarjev pri litru znižal. Tudi živina prišla je vsled novega reda stvari pod državno kontrolo. Kakor čujemo hodi sedaj po okolici posebna komisija, koja živino in druge davku podvržene predmete popisuje. Od one živine, kojoj posestniki imajo še od prej, ne bode se odrajtoval noben davek, radi česar ni treba našim ljudem se vznemirjati. Pač pa plačuje živina, ki se v užitninsko obsežje uvaža, n. pr. prasiči, teleta. Goved, kojoj posestniki v užitninski meji ravnaajo za kmetovalstvo ali mlekarstvo, ne plača uhdnega davka, temveč je ista pod kontrolo; posestnik namreč dobi posebno polo, v kateri so zabilježene glave živine, kojoj redi. Kadar hoče pa to prodati v mestno klavnico ali jo sam doma zaklati, mora to prej naznaniti dotični finančni oblasti ter plačati užitninski davek. Skoraj enako je tudi z vinom, kojega je posestnik sicer postavno naznanil, ali ni sklenil pogodbe ter ne vplačal zgoraj omenjenega davka in občinske doklade. Tudi tako vino ostane pod nadzorstvom, dokler ga njegov gospodar ne proda.

Kolikor se da iz rečenega spoznati, novi red je prinesel sicer mnogo sitnosti in morda i strožjega nadzorstva, vendar pa ni takšen, kakoršnega so si ljudje strahom pričakovali ter še vedno o njem plašijo in vznemirjajo.

Predno končamo, moramo še pripočati našim kmetovalcem, da se v vseh svojih dopisih in izjavah na carinarsko oblast poslužujejo svojega materinega jezika ter zahtevajo odločno slovenske pobotnice in druge tiskovine. Na interpelacijo vrlega našega poslanca g. Nabergoja na finančnega ministra, odgovoril je zadnji, da se je postava in navod ob odpravi proste luke preskrbel tudi v slovenščini in sicer v državnem zakoniku. To je sicer res, ali tega zakonika nima menda nikdo v okolici. Izdali so se pač posebni odtisi v laškem in nemškem jeziku, koje je bilo vdobiti za malo novcev v vsaki knjigarni. Zakaj se to ni storilo tudi s slovenskim prevodom ter se ljudstvu naznanilo, da si jih omisli? Sicer pa moramo povdarjati, da je omenjena interpelacija vender nekaj izdala, kajti kmalu potem smo videli vse oglase, tikajoče se užitninskega davka, v vseh treh deželnih jezikih nabite. Konstatovati nam je pa, da v užitninskih uradih ob črti je notranji jezik vender le samo nemški in laški, čeprav se s strankami občuje v njih jeziku.

Slednjič nam je še omenjati grde nehvaležnosti in nesramnosti nekaterih hujšakačev, ki uporabijo vsako priliko, da bi mej našim poštenim slovenskim ljudstvom otemnili slavo in zasluge najzaslužnejšega izmed slovenskih okoličanov — našega poslanca g. Nabergoja. Nekateri hujšakači namreč, videči boječnost in brižljivost tržaških okoličanov, jeli so mej ljudstvom širiti lažljivo vest, da je g. Nabergoj kriv, da je spodnja okolica pripadla mestu! V tem, ko je vsem dobro znano, s kako neumorno brižljivostjo se je ta gospod poslanec trudil in tekal od ene do druge vplivne osebe, proseč, da pomorejo ubogemu tržaškemu okoličanu; v tem, ko so se vsi mestni laški poslanci potezali v svojih govorih, da mestnemu magistratu zagotovijo še večje doklade in naklade, kakor jih je dosegel, govoril je g. Nabergoj odkritosrečno besedo v državni zbornici, opisal prežalostno stanje tržaških okoličanov, njih revščino in neznosne občinske davke, koje morajo nositi. Po izreku izvedenih mož bil je njegov govor v tej zadevi najprisrčnejši in najboljši ter vzbudil je mej vso zbornico živo sočutje. A bilo

je prekasno in zakon se je sprejel nepremenjen.

Vendar pa g. Nabergoj ni počival, ampak prizadel si je s vsemi svojimi močmi, da svojim volilcem vsaj nekaj doseže. In dosegel je, da bodo okoličani, spadajoči pod užitninsko obsežje, plačevali od svojega vina, razpečavanega na drobno občini samo 15% in ne 25% cene, kakor v mestu samem, in mnogo družih olajšav v izvrševanju zakona.

Zatorej naj bodo okoličani hvaležni svojemu poslancu g. Nabergoju ter naj odločno zavrnejo vsacega, ki bi se drznil iz katerega koli uzroka ga črniti. L.

Politični pregled.

Notranje dežele.

O izletu dunajskih obrtnikov v Prago govorili smo v zadnjem političnem pregledu. Da se danes vračamo k temu predmetu, dalo nam je povod neko poročilo nemške „Kreuzzeitung“. Dopisnik tega lista govoril je s poslancema Schneiderjem in drom. J. Grégrom ter je izvedel, da se je v Pragi obravnavalo o novem mladodetsk o-antisemitskem programu. G. Schneider izjavil je mej drugimi naslednje: „Že dr. Lueger pojašnjeval je v seji državnega zbora dne 24. junija antisemitski državopravni program. Želel bi sodelovanja vseh narodnosti obeh državni polovic. Avstrija je v letu 1868. sklenila z Ogersko pogodbo, katera v vsakem narodno mislečem Nemcu, Slovancu, Rumenu še danes vzbuja čut sramote. Zato želi protisemitska stranka, da se odpravi dualizem, a ne v ta namen, da bi se oživelo nadvladje Nemcev v vsej državi, ampak da se z vsemi narodi dožene pogodba, sloneča na narodni jednakopravnosti. Zato se antisemitske smatrajo kot prave zastopnike avstrijskega mišljenja, ne da bi pri tem bili brezpogojni privržniki centralizma. Strogi centralizem prinaša koristi le židovstvu. Usiljevanje nemščine škoduje le nemščini sami; ako bi dosegli sporazumljenje, bi se vsi inteligentni krogi vseh narodnosti z veseljem zopet oprijeli priučevanja nemščine. O teh uprašanjih se bode posvetoval poseben antisemitski kongres, h kojemu povabijo zastopnike vseh narodnosti.“

Dr. Grég r je rekel: „V poslednjem času napravil se je načrt, kako bi se dala oživotvoriti liga vseh podjarmljenih narodnosti obeh državnih polovic. Narod češki prevzame rad vodstvo v tem boji za ravnopravnost in bode tako razširil svoj program, da se ne bode potezal samo za češko državno pravo, ampak za jednako avtonomijo vseh družih narodnosti. Na mesto sedanje dvostruke države stopila naj bi zveza držav pod imenom: „Združene države avstrijske.“ Te države uživale bi popolno avtonomijo glede na upravo, finance, pravosodje in kulturne zadeve. Vojska ostane skupna zadeva, toda nje službeni jezik se more vjemati z dotičnim deželnim jezikom. Skrbeti treba, da se tudi nemadjaraki narodi, bivajoči v onostranski državni polovici, udeleže volilnega boja. Za sedaj sicer ni upanja, da bi kaj dosegli, ali ljudstvo se bo vsaj vzdramilo in organizovalo. Ako bi bili avstrijski Slovanci zadovoljni, prenehalo bi vsako nasprotstvo mej Avstrijo in Rusijo. Mi smo panslavisti le glede na vzajemnost avstrijskih Slovanov, sicer pa želimo, da dobi vsako slovansko pleme svojo posebno državno organizacijo.“

Vnanje države.

Fancosko brodovje priplulo je 19. t. m. v Portsmouth. Pohod na Ruskem je bil vsakako velikega pomena za svetovno politiko, kar se pa ne more reši o tem pohodu na Angleško. Korak ta ima na sebi značaj gole uljudnosti. Interesi

Rusije so si navakrižni z interesi Anglije in zato je skoro nemogoče, da bi bil oni, ki je intimen prijatelj Rusije, zajedno istotako odločen prijatelj Anglije.

DOPISI.

Ajdovščina 19. avgusta. [Izv. dop.] Dva meseca je temu, kar se je vršil volilni boj v naši oćini. Kako sijajno je mlada stranka zmagala, to je vsemu svetu znano, o tem ne govorimo več. Pač pa nam je govoriti o rekurzu, katerega je uložila nasprotna stranka proti izvolitvi.

Misterjozni ta rekurz se je baje pravočasno uložil in glavarstvu v Gorico dopisal. Glavarstvo je čez malo dni rekurz vrnilo županstvu, da to natančneje sporoči, v čem obstoji pregreha mlade stranke, in da se potem na podlagi tega natančneje poročila dalje postopa. Glavarstvo je opetovano zahtevalo rekurz s poročilom nazaj, toda kolikor znano se naše županstvo ni odzvalo temu povelju. Vidi se, da hočejo gospōda nadalje pašovati, da si so volilci jasno pokazali, da se ne strinjajo s sedanjim gospodarstvom v občini, o katerem črhiniti bi bilo tudi odveč, ker je itak vsakemu občinarju tužno pri srcu spomneč se med drugim tudi treh sladkih besedi: „vodovod, farovž in pumpa“.

Kake grehe so nam v rekurzu natvezali, o tem se nam niti ne sanja. Politična oblast bi morala vender pozvedeti, je li rekurz količkaj opravičen, in je li rekurent le količkaj verodostojna oseba. Da so v rekurzu popolnoma ničevi uzroki navedeni, o tem so uverjeni sami naši nasprotniki, celo sam rekurent je o tem prepričan. Naša stranka se ne plaši i najostreje preiskave, dobro vedoč, da bo pravilna preiskava za njo jako častno končala. Celó od srca si želimo, naj se čim prej vrši, ker vest naša je čista in bi se nekterniki prepričali, da vse koketovanje s političnimi komisarji ne pomaga in da mora slednjič pravica zmagati.

Kako je gospōdom blagor občine do srca prirastel, so nam pred kratkim zopet pokazali. Po ukazu vis. erarja gradila se bode v kratkem cesta iz gozda čoz Dol v našo dolino. Da se zvedo želje posameznih obćin, povabila je dotična komisija vse županstva na lice mesta. Vse je prišlo, vse se je gorko potezalo za interese lastne občine, le Ajdovščina ni bila po županstvu zastopana, da-si je zgradba one ceste neprecenljive važnosti za našo občino. Da bi se naša občina le količkaj resno pobrigala za to važno cesto, bi gotovo dosegli, da bi šla iz Dola čez Nosnico-Gorenje v Ajdovščino. To bi bil za nas zlat vir, kakor je cesta iz Podkrajja. Cesta ta se bode gradila skoro gotovo čez Lokavec.

V očigled temu je ljudstvo zelo razjarjeno, in da ni treznomislekih med njimi, so se vročekrvneži gotovo po robu postavili nadaljnemu pašovanju pri zadnjih volitvah propale stranke. Politična oblast naj vender že ali volitve odobri, ali pa strogo nepristransko preiskavo uvedi blagovoli. To mi želimo, ker težko nam bi bilo, ako se ljudi konečno vender polasti menenje, da se je naša stranka bog zna kako proti volilnemu zakoniku zagrešila. Naj se tedaj naše postopanje strogo preišče; ako smo grešili, naj se nas kaznuje, ako smo postavno postopali, in to si že naprej lakamo, naj se volitve odobró. Gospode pa na tem mestu opomnimo na resničen rek: „Kdor se je veter, bo žel vihar“.

Različne vesti.

Rojstni dan Njeg. Vel. cesarja praznovalo je pevsko društvo „Adrija“ v Barokovljah na jako slovesen način. Na predvečer zbrali so se pevci „Adrijaši“ v polnem številu pred hišo, kjer ima „Adrija“ svoje prostore. Došli so tudi

Openski godci, a 32 dečkov je čakalo s prižganimi lampijoni. Postavili so se potem v vrsto: na čelu godba in dečki s prižganimi lampijoni, potem pevci ter nekaj domačega ljudstva. Godba odsvirala je na mestu na „Naprej“ in potem se je odkorakalo na slavnostni prostor pred domačo luko. — Prostor namenjen za godbo in pevce bil je okrašen krog in krog s prižganimi baloni, in prižigali so se bengalični ognji. Nabrala se je velika množica domačega ljudstva z deželnim poslancem, g. Iv. Martelancem v svoji aredi. „Adrijaši“ postavili so se na to v kolobar a predsednik gosp. Drag. Martelanc, ustopivši v sredo, omenjal je o pomenu današnje slavnosti. To slavnost ne praznuje samo „Adrija“, nego vse domače ljudstvo zjedini se je, da proslavi svojega vladarja. Da, tudi gospoda druge narodnosti, stanujoča v Barkovljah, nas je podpirala in podpirali sti nas tudi naši domači društvi „Obrtnijsko društvo“ in „Ariinatejsko društvo“, da smo mogli napraviti dostojno svečanost. — Govornik vsklikne, da ako bi počilo i danes ne ena, ampak sto petard, ne ganemo se z mesta, ne ustrašimo se enakih zlobnih demonstracij. Tega se mi ne plašimo, ampak kakor doslej hočemo tudi v prihodnje stati na tem mestu, slaveči svojega cesarja. Rod naš je tu doma, tu ostane še stoletja in stoletja, dokler bo hotela božja volja; petardovci bodo pač izginili, a rod naš ostane tu. Na poziv predsednika zadonel je na to trikratni gromoviti „živio“ presvitlemu cesarju, tako da je glasno odmevalo tja do kopaljšča „Excelsior“, kjer so bili razni gospodje, o kojih ne vemo, jim je li to ugajalo ali ne. Pevci zapeli so potem Hribar-jevo „kantato“ a zatem je svirala godba „cesarsko“, katero so vsi navzoči razoglavili poslušali. Zatem sta se vrstila petje in godba — dokler nismo odkorakali se slavnostnega prostora proti Miramaru — in potem vrnili v vrt krčme „Obrt. društva“. Tu je bil še-le pravi naroden praznik. Tam spredaj je stal jako lep transparent „Adrije“ — a vrt je bil okrašen z baloni. Močen zbor „Adrijašev“ pel je tu naše zbere med odobravanjem občinstva, katero je bilo kar natlačeno v vrtu. Narodno trobojnico, razobešeno nad prostorom, zasedenim po pevcih, pozdravljali so burnim rokopolomom. G. Svetko Martelanc kot II. podpreds. „Obrt. društva“ zaklical je v kratkem govoru trikratni „živio“ Njeg. Vel. cesarju, kar je našlo gromoviti odziv v navzočih. Godba je igrala „cesarsko“ a peli so skupno razoglavili „Adrijaši“ in drugo ljudstvo. Enako je bilo tudi, ko je svirala godba naš „Naprej“ in „Hej Slovani!“ Pevci in drugi peli so stojše in razoglavili ti pesni. Pohvaliti nam je tudi Openske pevce na lepem napredku in živi narodni zavesti. Omenjati nam je še, da se je spuščevalo na razvilitjeni ladiji, primerno oddaljeni od brega, raznovrstne rakete in prižigalo bengalične ognje, kar je napravljalo krasen prizor. — Vse izvršilo se je v popolnem redu, v najlepšem miru in Barkovljanom bode ostala ta slovenost še dolgo v spominu.

Goriški „Eco“. Pravite, da so same bombe, kar smo pisali o številu poslušalcev pri italijanskih propovedih pri sv. Jakobu in pri Jezuvitih. Povedali smo že in vam povemo še enkrat, da smo dobili podatke od ljudi, ki redno zahajajo k tem propovedim in osobito gledé propovedi pri sv. Jakobu, o kateri smo govorili, došel je dotičnik iz cerkve neposredno v naše uredništvo. Pravite, da se je slovenska prepoved, doslej običajna na starega leta dan, preložila na novega leta dan „per comodità degli Sloveni“. O koliko dobrote! Le žal, da se župljani — in tem so menda prepovedi namenjene — odločno upirajo dobrotam tem. Dobro je, da priznate, da je bila deputacija pri g. župniku; značajno pa je za Vas, da smete šteti dotične, za čast božjo vnete može, češ, da razumejo o cerkvenih potrebah toliko, kolikor vi arabski. Zapomnite si to, župljani pri sv. Jakobu, ki se toli priza-

devate za verske potrebe vaših sožupljanov! Da se je veleč. g. župnik omenjeni deputaciji neprijazno izrazil o narodnih zahtevah Slovencev, pripravljani so dotičniki s prisego potrditi. Priznavanje, da je veleč. g. župnik odklonil predsedništvo bratovščine sv. Cirila in Metoda vzamemo na znanje. Vzrok odklonitvi da je obilica drugih opravil? No, kaj veleč. g. župnika prednik morda ni imel opravil? In vendar je radovoljno prevzel predsedništvo bratovščine.

V isti številki govori „Eco“ v nekem dopisu iz Iatre o grdih „liberalonih“, o „il ghettauolo e sporco Mattino“ o „l'ebraico fino alla midolla Piccolo“, trdeč, da bi bila sramota, ako bi katoliki slušali take ljudi. Lepo si govorila draga „Eco“, le žal, da tvoja dejanja nasprotujejo tem tvojim besedam, kajti zagovarjaš naredbe, koje so se oživotvorile zgolj po prizadevanju teh ljudi, koje ti sama v poslednje imenovanem dopisu opisuješ a tako grdimi priimki.

Kje pa so ostali dokazi o panslavistih? Ali mislite obrežkovalce kar tiho v žep vtakniti?!

Kam ste zašli? Jako času in dogodkom primeren vshlik je to, kojega je častiti „Slovenec“ postavil na čelo svojemu članku z dne 20. avgusta t. l. Le nekoliko premembe bi si želeli, da bi namreč vsklik tako-le zvenel: Kam smo zašli? Kajti zares smo že daleč zašli, ako v konstitucionalni državi nimamo več jasnega pojma o konstitucionalnih načelih. Mi nismo kar jednostavno — kakor nam „Slovenec“ očita — iztrgali iz složenega stavka le odvisnega, ki ima sam za-se popolnem drug pomen, ampak pojasnili smo na razsežno — četudi ne se častitega „Slovenca“ lastnimi besedami — zadevo Pirc-Mesarjeve kandidature, povedali smo izrecno, da ne bi imeli povoda baviti se s to zadevo, ako ne bi se bali, da ta aféra škoduje napredujoči kmetijski družbi Kranjski, ter smo konečno prišli do zaključka: da ima g. Pirc po konstitucionalnih načelih istotako pravico do kandidature kakor veleč. g. Mesar, „Slovenčeva“ stranka pa zopet nedotakljivo pravico, da pobija to kandidaturu, a da je na vsem tem rečena kmetijska družba čisto nedolžna — kajti g. Pirc ni družba — in bi bilo obžalovati, ako bi se politični preprič zanesel na nevtralna tla te prekoristne in nepotrebne družbe. Ker nas pa je uprav migljaj „Slovenčev“ na eventualno osnovo „konservativne kmetijske družbe“ navdal z bojznijo, da bi se res kaj takega utegnulo zgoditi — tem bolj, ker je tudi „Vaterland“ premleval isto misel — smo citovali dotični odstavek „Slovenčeve“ vesti hoteči apelovati na ljubljansko gospodo sploh, da naj ne zanašajo političnega preprič na nevtralna tla nepolitičnih društev.

„V korist kmetijske družbe je torej, da čim prej je jenzajo v družbi vse politične agitacije“ — tega odstavek ne moremo prav razumeti, kajti, kolikor je nam znano, dosedaj ni bilo v družbi nikakih političnih agitacij; če jih pa ni bilo, tudi ne morejo jenzajati. Za Pirčevo kandidaturu se ne poteza nikdo iz kmetijske družbe, ni predsedništvo, ni odbor, ni kaki drugi odlični činitelji; jasno je torej, da gosp. Pirc kandiduje na svojo roko, v kar ima — ponavljamo — popolno pravico. Vsa agitacija vrti se torej izven družbe in ni bilo nikakor umestno, da se je v javnost vrgla misel o morebitnih žalostnih nasledkih za družbo. — Po vsej pravici smo se izpodtikali ob grdi razvadi, da se vedno pouprašuje: kdo je pisal, ali pa: kdo je inspiriral? — kajti to je za javnost čisto irelevantno. Vsaj vemo tudi mi, da se marsikaj, kar zagleda v „Slovenčevih“ predalih beli dan in je naperjeno proti nam, ni spisalo v uredništvu tega lista, a nikdar nam ni prišlo na misel zasledovati dopisnika.

Kar se tiče proslavljanja g. Pirca se nam ni trebalo — ni spretno ni „nerodno“ — zagovarjati, kajti nismo storili družega

nego konstatovali smo resnico. Konstatovali smo lep razvoj kmetijske družbe in priznavamo na vsa usta — čemu bi tajili? — da pripisujemo, oprti na izjave mož, ki v političnem življenju stojé v konservativnem taboru, lep del zasluge na tem napredku nje tajniku. Hvala pa ni veljala ni osebi Pirčevi, ni kandidaturi Pirčevi, ampak le tajniku kmetijske družbe. Pokojni Bleiweis je bil tudi tajnik kmetijske družbe in zajedno odličien politik, a radi tega mu ni nikdo očital, da zanaša politički preprič v družbo. S tem smo odgovorili na vprašanje, koje „Slovenec“ z emfazo stavlja do nas. Sedaj vam je pojašnjeno, čemu „toliko ropota“ v „Edinosti“ in „Novi Soči“; glede „Naroda“ molčimo, ker nam razmere niso znane. Vsakakor pa ni lepo, da zopet pogrevate neresnico — proti kateri smo že slovesno protestovali — da smo vas napali, ker se protivite Pirčevi kandidaturi. To ni res in ponavljamo, da smo v prvem in drugem članku jasno povedali, da nam je čisto vsejedno, kečo da zastopa gorenjske kmečke občine v deželnem zboru kranjskem. Govorili smo menda dosti jasno.

Šole v okolici. V tržaški okolici imamo 10 ljudskih šol: mestni Lahi imenujejo jih slovenske, a mi jim povsem tega imena ne moremo dati, osobito pa ne onim spodnje okolice, kjer se je bati, da se sčasoma popolnoma polaščijo. Danes že uvajajo se po okoličanskih šolah laške paralelke začeni že s prvim razredom. Enako popolnoma laško šolo imamo n. pr. v bližnji Škednji, v Barkovljah. Kmalu se napravi tudi v Rojanu in pri sv. Ivanu. Otroci slovenskih starišev, bivajoči v Rocolu, v spodnjem sv. Ivanu, po Belvederju in na Greti zahajajo v bližnje mestne šole pri stari mitnici, ulica Kandler, Belvedere, koje so celoma laške. Samo za otroke slovenske narodnosti, bivajoče pri sv. Jakobu je poskrbela nekoliko hvalevredna družba sv. Cirila in Metoda ustanovivši štirirazredno slovensko ljudsko šolo pri sv. Jakobu. Kaj se zbiva v tretjem in četrtem razredu v Škednji, v Rojanu, sv. Ivanu in v laških spodnjih paralelkah, bolje, da se niti ne omenja. V dveh višjih razredih poučuje se povsem v laščini po tujih laških močeh; slovenščino se predava — slovenskim otrokom — le par ur na teden; poleg tega se pa uči nemščina, se ve — na podlagi laškega jezika! Ker so ti razredi celoma laški, more se „dosledno“ poučevati v njih laški tudi krščanski nauk. Ako se kak katehet proti temu pregreši, jamo znana čenča „Il Piccolo“ koj javkati in zahtevati, da se monstruošiteta odpravi, ter da se dotični katehet nauči laščini, ali pa prestavi na drugo mesto. Gorostasna je krivica, ki se dogaja v obče ali najgorostasnejša je ta, da se nepotrebni krščanski nauk slovenskim otrokom predava v italijanskem jeziku, kajti podajati jim krščansko besedo v tuščini — pravi se jim glavo mešati. Dobro vemo, da se otroci na c. kr. ljudskih nemških šolah v krščanskem nauku izprašujejo v onem jeziku, katerega poznajo. To se godi vsaj v nižjih razredih. Ni li pač neumestno, da se povsem slovenskim otrokom na okoličanskih šolah predava krščanski nauk v neumljivem laškem jeziku. Čeprav je deželna šolska oblast nasprotno odredila, moralo bi se slavno škofijstvo za to potegniti, da se v teh nenaravnih šolah vsaj krščanski nauk poučuje v slovenščini ter se morejo otroci v njem bolje vzgojiti, kar bi bilo le njim in veri na korist.

Posnemajte gal Gospod Andrej Kalan čevljar v ulici Kaserna napravil je nad svojim lokalom slovensk napis. Priporočamo tega obrtnika vsem rodoljubom v mestu in po deželi.

V Zagreb! Kakor smo že javili odide dne 6. septembra poseben vlak v Zagreb. Rojaki naši naj ne zamude te lepe prilike, kajti o gospodarski razstavi zagrebški govove celo nemški listi zelo laskavo. Vožnina bode nizka in v Zagrebu skrbel

bode poseben odbor, dz kolikor moči postreže slovenskim gostom. Ker se v Zagrebu snidejo vsi narodni poslanci istraki, želeli je, da bi došli tja vsi deželni poslanci iz slovenskih dežel, osobito pa iz Trsta in iz Goriške.

Preselitve. „Slavjanska Čitalnica“ preselila se je v ulico St. Francesco št. 2, I. nadstropje. — „Tržaški Sokol“ in „Tržaško podporno in bralno društvo“ sta se preselila v hišo št. 19 Via Valdirivo, I. nadstropje.

Del. podp. društvo slavi jutri obletnico blagoslovljenja svoje zastave. Društveniki se zberu ob 8. uri zjutraj v društvenih prostorih, ter odidejo v sprevodu — z godbo in zastavo na čelu — v cerkev sv. Antona novega, kjer se bode darovala sv. maša, pri kateri pojejo pevci „Slov. pevskega društva“ skladbo „Slava stvarniku.“ Želeli je, da se člani društva kolikor možno v velikem številu udeleže spreveda, kajti, kolikor impozantnejše nastopamo pred javnostjo, toliko bolj bode rasteel ugled društva. — Ob 6 in pol uri popoldne prične se veselica v vrtu „Mondo nuovo.“ Program veselice je velelanimiv. Uverjeni smo, da se veselica izvrši isto tako sijajno kakor prejšnja leta.

Vabilo. Podmeška „Čitalnica“ priredi v nedeljo 30. avgusta t. l. veselico s petjem, deklamacijo, govorom in igro (Kje je meja?) Vstopnina za neude 20 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Dijaška veselica. Kakor čujemo nameravajo slovenski dijaki tržaške okolice prirediti dne 30. t. m. veselico v prid Preširnovega spomenika v Ljubljani. Natančnejši program in prostor veselice priobčita se pozneje.

Cikanje vina. Ako vino še močno ne cika, (vleče na kio) pomaga se mu s tem, da se hitro pretoči v drugi, zdrav sod ter se pri tem pazi, da se vino zajedno tudi dobro pomoča s zrakom. Ako je pa cikanje že močno napredovalo, najboljši pomoček je menda, ako mu primešamo čreslovine (tanina), ki ga vdobiš v miredilnicah za par grošev.

Ravnanje z žimnicami. Mnogokrat se slišijo tožbe, da se žimnice na posteljah kmalu potražijo in postanejo prekmalu nerabljive, ter se morajo prečesati. Gospodinje ki enako tožijo, so pa temu ponajveč krive, ker z žimnicami ne vedo dobro ravnanje. Naj nam torej ne zamerijo, ako se jih drznemo tu nekoliko poučiti. Vse žimnice ali matrace morajo se v teku poletja vsaj dvakrat postaviti na solnce, da jih dobro prepeče in pri tej priliki na vse strani dobro pretepsti, da se prah iz njih preseli. Poleg tega je priporočati, da se vsako jutro, kader se postelja napravlja, žimnica preobrne na drugo stran, kajti samo s tem se lahko prepreči, da se na žimnicah ne narejajo „hribovi in doline“ ter ostanejo vedno ravne. Stare žimnice, katerim več ne izda preobračanje, morajo se razšivati in volna v njih prečesati, one kroglje žimnic pa, ki so se v njih napravile vsled dolge rabe, morajo se odpraviti in nadomestiti z novo žimo. Po nekod prevlečejo gornjo stran žimnic, po tem ko so jih dolgo časa izpirali z vodo in milom, da se je površje zgostilo, poleg tega še z voskom tako, da izgledajo kakor navoščeno platno.

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Kava	Mocca	100 K.	127.—	129.—
Rio bisor jako fina			110.—	—
Java			120.—	—
Santos fina			120.—	—
„srednja			106.—	—
Guatemala			112.—	113.—
Portorico			136.—	140.—
San Jago de Cuba			—	—
Ceylon plant. fina			140.—	141.—
Java Malang. zelena			116.—	118.—
Campinas			—	—
Rio oprana			—	—
„fina			108.—	—
„srednja			100.—	102.—
Cassia lignee v zabojih			27.—	27.25

Macisov cvet	380.—	390.—
Inger Bengal	31.—	32.—
Papar Singapore	45.—	47.—
Penang	38.—	39.—
Batavia	42.—	43.—
Piment Jamaika	30.—	31.—
Petrolaj ruski v sodih	100 K.	6.50
v zabojih		7.50
Ulje bomažno amerik.	33.—	35.—
Leece jedilno j. f. gar.	41.—	42.—
dalmat. s certifikat.	43.—	44.—
namizno M. S.A. j. f. gar.	56.—	57.—
Aix Vierge	60.—	62.—
fino	55.—	56.—
Božični puljeski	—	—
dalmat. s cert.	—	—
Smokve puljeske v sodih	—	—
v venicah	—	—
Limonci Mesina	zaboj	11.—
Pomeranci Puljeske	—	12.—
Mandlji Bari I.a	100 K.	98.98
dalm. I.a, s cert.	100	—
Pignoli	—	—
Bla italij. najfiniji	22.—	—
srednji	21.—	—
Rangoon extra	16.50	—
I.a carinom	13.75	—
II.a	11.50	—
Sultanine dobre vrste	34.—	—
Sušo grozdje (opata)	21.—	—
Čebele	—	—
Slaniki Yarmouth	sod	—
Polenske srednje velikosti	100 K.	31.11
velike	—	—
Sladkor centrifug. v vrečah	—	—
certifik.	32.50	—
Pašol Coks	—	—
Mandoloni	—	—
svetlorudeči	—	—
temnorudeči	—	—
bohinjski	—	—
kanarček	—	—
beli, veliki	—	—
seleni, dolgi	—	—
okrogli	—	—
mešani, štajerski	—	—
Maslo	83.—	85.50
Seno konjsko	2.50	3.—
volovsko	3.—	4.—
Slama	3.—	3.50

Kar se dobiva
strojev
za kmetijstvo in obrtnijstvo, za pohištvo in za drugo rabo, najde se v zalogi tvrdke
Živic in družb. v Trstu
-30
ulica Zonta 5
vse garantirano in ceneje.
Za zdaj priporoča posebno svoje vinske stiskalnice, mlino, sesalke itd. Izdeluje vodovode, mlino in druge tvornice na par in na vodo.
Priporoča se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Tinktura za želodec,
katero iz kineske rabarbare kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja G. PICCOLI, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, je mehko toda ob enem uplivo, delovanje prebavnih organov ureja joče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojčkih z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 25-7

Tavžentrožni čaj.
Izvrstno sredstvo posebno za čiščenje in presnovljanje krvi, nedosežen proti zgagi (reznici) in krču v želodcu, proti hemoroidom. Pri otrocih dobro zoper gliste itd. itd.
Zavitek s poukom o uporabi 50 nov. dobiva se samo v premirani lekarni
Praxmarer „Ai due Mori“
(Telefon 207). Trst Piazza grande.
Ako kedo pošlje 55 kr. v poštih markah, dobi neposredno en zavoj na poskušnjo. Varujte se ponarejanja. 9-10

DROGERIJA
na veliko i malo
G. B. ANGELI
6-2
TRST
Piazza della Legna br. 1.
sa odlikovanom tvornicom kista i velikim shladilcem boja na ulje vlastite priprave. Okviro englezke, francoske, nje mačke itd. itd.
Osim toga velik izbor
MINERALNIH VODA
dobavljenih ravno iz vrela zajamčene svieže, kano i:
Sumpora iz Romanje
za sumporati traje, pomješanoga sa modrom galecom vrlo fino samoljenoga, uporabiva proti mildevu (peronospori). 8-8

Hiša z vrtom, vinograd in njiva, v Dolini pri Trstu,
pol ure od železniške postaje Boršt, se prostovoljno prodaja za gotovih 1200 glid. Hiša ima dvoje stanovanj, eno pri tleh, eno v prvem nadstropju. vsako po dve sobi s kuhinjo in vežo. 2-3
Več pové iz prijaznosti uprava „Edinosti“.

Absolviran gimnazijalec
bi rad podučeval v šolskih predmetih, naj raje v računstvu. Več pri vredništvu „Edinosti“.

Kôtranove sladčice
katero izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu
Telefon št. 334. 6-8
Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke proučala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva
Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki cen. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v skatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Mlekarna iz sv. Petra
FR. GERŽINA
nahaja se od jutri 23. t. m. naprej v Via del Campanille hiša Jak. Brunner št. 8.

Ulica Barriera br. 4 Trst
prodavaju se za najniže cene
vienci za pogrebe,
odjela za andjelice, 8-24
mrtvački lesovi, voščane sveče, umjetno ovieče, predmeti mrtvački za djecu i odrasle itd. itd. Pokorni Montanelli.

Čase nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi plameni strojevi providejnu
JEDINU SLAVENSKU

TISKARU
U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:
za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, račištne, punomoći, oienike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.
Uvjerava se p. n. občinstvu, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.
Drži u zalih (skladišću) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.
Onda ima na prodaj slijedeće knjige:
Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prijé 50 nvč. sada 40 tvrdo vezana n. 60
Šodnjijski obrasci sastavlil B. Trnovec n. 20
Vilim Tel. prevod Cegnara n. 40
Ljudmila prevod J. Lobana n. 20
Filip prevod Križnana n. 20
Antigona prevod Križnana n. 20
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin n. 20
Istra pjesma A. K. n. 20
Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo.
Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.
Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc
Via Carintia br. 28 u Trstu.
Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Zadnji čas
za nakupovanje izbornoga pohištva vsake vrste in zloga, kajti v kratkem se prične premešćevanje bogatega skladišća pohištva
v ulici del Teatro št. 3 v Trstu
Ponižno udani 6 6
IGNAC KRON
Ilustrovani katalogi s cenikl vred dopošiljajo se zastonj in franko.

Zdatno znižene cene
Stiskalnice za vino, sadje in oljke
najnovije iz borne konstrukcije s trajno delujućim dvostrukim pritiskom in z regulatorjem stiskalne sile.
Garantirana delujuća sila do 20% veća, nego pri drugih stiskalnicah.
Odlikovane s prvo nagradu na državnoj sadnej razstavi, ki je bila meseca oktobra leta 1898 na Dunaju, o katerij prilik. so te stiskalnice strokovnjaški izkusili.
10-8
SADNE IN GROZDNE MLINE
izdelujejo in z Dunaja oddajajo
PH. MAYFARTH & Comp.
Dunaj II Taborstrasse 76.
Tovarne za poljedelske in vinorejske stroje, livarna za železo in kladivo na par.
Specijalna fabrikacija strojev za vinoreje in uporabljenje sadja, stiskalnic za seno.
Aparati za sušenje, patent dr. Ryder.
Ilustrovani ceniki, prospekti in pohvalna spričevala itd. gratis in franko, ako se jih želi.
Vzprejemo se tudi zmožni in solidni zastopniki za primerno provizijo.
Svari se pred nakupovanjem imitacij (ponarejanj).

Fran Iv. Kwizda
c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni oddajatelj.
Prvi in najstarejši zavod v Avstriji za veterinerne izdelke.
Odlikovau z 12 medaljami, 6 častnimi diplomami in priznanji.
KWIZDIN c. kr. priv. fluid proti kostobolu
voda za vmivanje konj.
Rabi se že 30 let z najboljim vspedom po hlevih raznih dvorov po večjih hlevih civilnih gospodov in vojaščine za okrepčanje pred hudimi naporih in zopetno okrepčanje po naporih; vsposoblja konja za posebna dela pri vežbanju konj (Training).
Steklenica stane 1 glid. 40 nov.
Kwizde rudeči blister 1 lonček 2 gl.
Kwizde tinktura iz hrastovih ježic steklenica glid. 1.50.
Kwizde kopitno lepijo 1 svaik 80 kr.
Kwizde kopitni svetilni prah 1 paket 70 kr.
Kwizde kopitni vaselini 1 pušica gl. 1.25.
Kwizde kresolin balzam 1 škatlj. gl. 1.10.
Kwizde mazilo proti mahavicam 1 lonček glid. 1.
Kwizde milo za sedlo 1 škatlj. glid. 1.
Kwizde pralno milo za domače žival à glid. 1.60, 80 kr. 40 kr.
Kwizde desinf. prašek zab. gl. 1.40, 2.40.
Pravo le z zgornjo znanstveno marko v vseh lekarnah, na debelo v vseh drogerijah.
Vsak dan razpošilja glavna zaloga
Kreisapotheke Korneuburg
pri DUNAJU.
Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Razprodaja
istrskega belega in črnega vina
IN VINSKE POSODE
— Jožef Kantz v Sežani —
8-4 (Guličeva hiša)
ima na prodaj večjo množino belega in črnega vina in več kosov vinske posode od 350-700 litrov. Cene jako ugodne.

Ameriko.
Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINE“ iz Antverpena direktno v
New York & Philadelfijo
koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 26-42
„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergaese 17, ali pri
Josip-u Strasser-u
Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Vinski ekstrakt.
Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnega, priporočam to že skušano specialiteto.
Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 glid. 50 kr. Receipt priloži se gratis. Jamčim najbolji vspeli in zdrav izdelek.
Spirita prihrani,
kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač; ta esenca podeli pijačem prijeten, rezek okus in se dobiva le pri meni.
Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vstevši pouk o uporabljanju.
Razum teh specialitet ponujam vsakovrstno esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd. najbolje in nenadkriljive kakovosti. Recepti prilagajo se gratis. Cenik franko.
Karl Filip Pollak,
Essenzen-Specialitäten-Fabrik
20-3 in PRAG. 6-20
Iščejo se solidni zastopniki.
Tiskarna Dolenc v Trstu.